

DIALOGUS VI.

De

Numis NERVAE, & Successorum
eius usque ad COMMODUM.
TULLIUS.

I. **D**omitiani crudelitate quamplurimi in exilium acti sunt, quos inter & fuerat Nerva Coccoius, vir admodum probus & nobilis, Narnia oriundus: ad quem, tyranno illo sublato, imperium delatum. Egit principem bonum atque pacatum, qui mox initio dira Antecessoris edicta rescindens, vetansque, ne religionis causa atque deorum quisnam criminis, five capitum postularetur, pacem Christianis composuit. Servorum vero ac libertorum in dominos licentiam severe admodum coercens, ut prope nimius foret, eorum in se odia concitavit, insidias passus lethales, quas, illo facile condonante, alii vindicarant. Quoniam vero senio laborans despicabilem se fieri animadvertisit, cognatos quidem negligens, ut Reipublicæ potius considereret, Trajanum, hominem alienigenam, sed ducem strenuissimum, per quem in Pannoniis vicerat, adoptavit: paulo post morbo confectus Anno imper. altero, ætat. forte 65. Chr. 98. Numi ejus argentei, atque ærei non infrequentes, si Græcos demas, & in coloniis cufos, aurei rari. Tu argenteum possides, circum caput senile laureatum his titulis insignem: IMP.erator. NERVA CAES.ar. AUG.uſtus. P.ontif. M axim. TRibun. P.oteſt. COS.ul. III.tium. P.at. P.atrix. Consulatus III hunc numum cufum arguit Anno imperii sui primo: etenim duos Consulatus Nervam jam adhuc privatum gessisse cum Vespas. & Domit. Augg. An. 71. & 90. Fasti Consulares commonstrant.

Tab. I.
Num.
XIII.

II.

Tab. I.
Num.
XIV.

PUB. Sequens Trajani numus apud me Æreus magnus novum aliquid atque insolitum habet. Præterquam enim, quod in capite radiis fulget corona, & Optimi elogium adsit dative insuper casu nomina singula efferuntur hoc modo: IMP. eratori. CAES. ari NER. vx. TRAJANO OPTIMO AUG. uſto. GER. manico. DAC. ico. PART. hico. P. ontfici. M. aximo. Rectene legi, an ferulam mereor? TULL. Recte omnino; velim tamen, aliud e residuis tuis Trajani numis arripias. Hic quomodo legis? PUB. Fere ut ante, nisi quod Optimus desit. TULL. Aversam itaque inspice: quid ibi est nominum? PUB. Lego: S.P.Q.R. legi debere S.enatus. P.populus. Q.ue. R.omanus. PUB. Satis id putem, vel lixis & rabu-

rabulis notum. *TULL.* Memoriæ lapsus est, facilis veniæ. Animadverte porro priori in Nomo subandiendum, quod posterior diserte equidem addit, sed in *Aversam* distulerat. Votivi ergo sunt veluti numi isti, & eximii cuiusdam affectus in Optimum Principem testes.

III.

PUB. Ingentibus præconiis passim *Trajanum* efferri sæpenumero audi: ejus itaque historiam unice aveo. *TULL.* Ego vero ad facundissimi illius Oratoris, *Plinii* inquam, prolixum atque elegantissimum Panegyricum, huic Principi dictum, remitto. Cavesis autem, ne tanta te supersticio incesset, quantam Divo Magnoque Gregorio fabula affinxit, ita videlicet eum *Trajani* virtutibus affectum fuisse, ut tamdiu apud Deum precibus institerit, donec animam illius inferni suppliciis eximeret. *PUB.* Cum fide hoc pugnat: nos ille mittamus. Ego tamen minime te dimittam, nisi aliquibus saltem *Trajanum* mihi commendes. *TULL.* *Ulpianus* alias ei cognomen, sive prænomen fuit, Italica, Hispaniæ urbe, oriundo: militibus Germaniæ præpositus, & in castris prope Coloniam moratus, inopinato nuncium accepit, se *Nerva* adoptione filium ac Cæsarem dictum. Imperium tanta virtutum omnium professione, e sensu quidem Quiritum, administravit, ut optimi cognomen tulcrit, ac longo post illum tempore Imperatoribus suis Romani acclamarent: Felicior sis AUGUSTO, melior TRAJANO. Alins porro de eo Christianis est sensus, quibus iniquissimus fuit, de rei huius impietate vel a *Plinio* suo commenitus. Victoriis perpetuis claruit, ac populos infinitos subegit, M. illius Alexandri Macedonis claritudinem æterno quidem ambitu æmulatus: verum tamen viciis contra victorem undique iterum insurgentibus, damna fere majora quam lucra fecisse repertus est. S. Ignatio, Episcopo Antiocheno illius jussu Romæ leonibus objecto, ipse Antiochiæ terribili terra motu fere sepultus est: triumphi saltem gloriam, quam omnium splendidissimam Romæ voluit adipisci, DEO sanguinem innocuum ulciscente, frustra apparavit, veneno sibi in itinere præbito enectus, An. imper. 20. Æt. 64. Chr. 118. Vanus ergo fuit, qui de eo jactavit: *Nemini cum timori, neminem odio fuisse.*

PUB. Quæso te, hic demum ille *Optimus Princeps*? Non igitur IV. laudari est aliquid, sed a bonis laudari. *Hadrianum* contueamur, qui pri- Tab. I. mus barbam in solium Augustum invexisse videtur. Sed quam modico N. XV. ille contentus? nihil certe lego circa caput ejus laureatum præter: HADRIANUS AUGUSTUS. Si vero deinde vertero nūmum, nihil ultra sequitur, quam CoS. al. III. tium. *TULL.* Hic a me pluribus commonendus es. Primum quidem cum dixeris, *Hadrianum* modico

contentum , reflectere debes ad superior . *Dial. III. n. 6.* ubi dixeram , elogium *Augusti* tanti ponderis fuisse , ut , quidquid ad Imperatoriam pertinuit majestatem , complecti videretur . Alias vero nosse te etiam juvat , hunc principem non exiguum jactantiae odium prae se tulisse : quare & *Trajanum* Antecessorem , immo adoptione patrem suum , per jocum *herbam parietinam* ajebat , quod inani ostentatione nomen suum omnibus parietibus a se erectis affixerit . Dictus est olim *Titus Aelius Hadrianus* & *Trajani Consobrinus* , splendidis munieribus in castris sub eo functus , atque in tot victoriis strenue agens , a morte ejus codicillum protulit , quo adoptionem suam probavit : quamquam is non a *Trajano* , sed *Plotina Uxore* signatus videbatur . Invitatus , ut Romae Patris jam defuncti loco ille triumpharet , callidus invidiam declinabat , & gloria simul potitus est : Urnam enim , *Trajani* cineres condentem , ejusque effigiem quadrigis triumphalibus imposuit , quarum ipse auriga erat . Viros plures clarissimos occidit , alias moderatus pacatusque , in solos Ju-deos per duces feliciter pugnans . Laborum vero patientissimus , omnes prope imperii provincias ipse pedes lustravit , beneficus in omnes . Ferunt , eum Christianis quoque sacra sua indulgere voluisse , & plura erexisse templa sine idolo , ubi Christus poneretur . Dictum tamen a pontificibus , hoc pacto ad unum omnes Christianos futuros : abinde fidelibus , dirus erat . Cum morbo diutino conflectatus , & impatientia vietus doluit tandem , Imperator cum foret , neminem esse , qui sibi obtemperaret , & mortem inferret : unde inedia se ipsum consecit A. imp. 21. æt. 62. Chr. 138.

V.

Iam numum quod attinet , alios habes *Hadriani* numos , ubi plura legas , nimirum : IMP. CAES. TRAJAN. HADRIANUS AUG. Et in *Aversa* : PONT. MAX. TR. POT. COS III. P. P. Nota vero Job. Instr. VI. p. m. 199. Exim. Joberti monitum , Testibus numis patere , quam brevi Successores Augusti , priorum adoptione filii , tanti beneficii immemores extiterint , Patrum nomina , quæ primo suscepere , paulo post omittentes . Sic *Trajani* priores numi habent prænomen *Nervæ* , posteriores non item *Hadrianus* prænomen *Trajani* , immo & *Antoninus Pius* Prænomen *Hadriani* , quod primum gesserant , reliquere . Alia porro nomina , ut Imperatoris , Cæfaris , Augusti , quæ ad ipsos minime attinuerunt , diligenter tamen servabant , tam arrogantes ex una , quam altera ex parte ingratiti . Idem Instr. V. p. 114. Quod præterea tui in numi *Aversa* legas COS. ul. III. eodem Joberto animadvertente , liquido est documento , actum agi , si ex Consulatum numero , in numis descripto , Imperatorum Chronologiam tuto quis eruere vellet . Quia namque Consulatum Augusti non in annos singulos gessere , sed pre-

pro libitu jam assuebant, jam aliis dimisere, factum, ut is Consulis elogio numerus tamdiu adderetur, qui ultimus fuerat, donec post plurimum annorum intercedentem vel idem Augustus hoc munus susciperet iterum, vel novus Imperator Consulatum iniret. Sic in nullo *Hadriani* numio, praeter Consulatum I. II. aut III. ulteriorem aliquem reperies, et si ille annos ultra 20. imperavit. Idem vero vitium Tribunitiae patriter Potestatis numeros subire, monui Dial. IV. *Hadriani* porro numis in quovis metallo ac modulo nihil frequentius.

VI.

PUB. Haud fecus *Antonini* quoque *Pii* numos æque obvios reor, quorum ego cum argenteos tum æreos variæ formæ habeo complures. Quem unum ex omnibus pinxeras, ærenus magnus est, in *Adversa Caput Antonini* laureatum ostendens cum Legenda : IMP. erator. CAES. ar. T. itus. AEL. ius HADR.ianus ANTONINUS AUG.ustus. PIUS P. at. P. atricæ. Aversam Caput ornat juvene ac nudum, circumque illud scribitur : AURELIUS CAESAR AUG.usti. III. F.ilius. COS. ul. DES. ignatus. TULL. Præclare singula : hunc porro præceteris numum deligi, quoniam minus obvius est, & copiam mihi præbet, de nomine Cæsaris amplius aliquid tecum differendi, qui vel futuri erant Augusti fastigii, vel jam facti participes. *Antonini* tamen prius historiam audias. Obtigit Tito Aurelio Fulvio Bojonio, quæ omnia *Antonino* simul nomina prius fuere, hæc summa fortuna, ut *Hadrianus* Augustus filium sibi eandem adoptaret, secundo quidem loco. Ante namque id beneficij contulerat Cejonio Commodo Vero, qui postea ab *Hadriano* prænomen Ælii accipiens, Ælius Verus est dictus, mox tamen vita decessit : ut adeo de imperio, cui designatus erat, nil præter Cæsaris nomen, ac Regium fūnus referret, diceretque *Hadrianus* festive : Ego mihi Divum, non filium adoptavi. Diu abinde cunctatus Imperator, tandem *Antonino* patrem se fecit, renitentibus quidem plurimis, quibus non filius, sed pater displuit sævitiae causa.

Antoninus porro, parentes si spectes, Gallia oriundus, natus tam in Italia fuit, eique Julius Capitolinus amplissimum hoc testimoniūm perhibet. Qui cum omnes suos religiosissime coleret, & consobrinorum, Jul. Capif. & vitrici, & multorum affinitum hereditate ditatus est. Fuit vir forma con- in Anton. spicuus, ingenio clarus, moribus clemens, nobilis vultu, & placidus animo, fin- pio. gularis eloquentia, nitida litteraturæ, diligens agri cultor, mitis, largus, alieni abstinentis, & omnia hæc cum mensura, atque sine jaætantia. In cunctis lauda- bilis, qui merito Nunæ Pompilio ex bonorum sententia est comparatus. In imperio dissimilis sibi non fuit, tantisque & dotibus & virtutibus fulsat, quantas homini vera fide destituto contingere posse credibile est. Cur

DIALOGUS VI. PART. I.

Pii cognomen ei tributum, varii varie senserunt. Nonnulli factum existimant, quod privatus adhuc sacerorum suum decrepitum sua manu publica in platea fulciret: quod Hadriano Patri exquisitissimis pharmacis vitam diu sustentaret, eumque, ne ipse in se violentus esset, sæpenumero deprecaretur: quod plurimos, qui adoptioni suæ consentire nollent, ab Hadriano propterea carceribus addictos, mortique destinatos, clam servasset, & imperio deinde admotos, cum mortui jam deflerentur, incolmes ac liberos suis restitueret: quod imperare insuper nollebat, nisi Senatus Patris consecrationem, quam vehementer abnuebat, permetteret. Pausanias causam reddit, quod summa in deos religione foret, immo unus omnium Religionum studioſissimus, Cl. Harduin, hic iterum singularis, Pii cognomen in Antonino nec honoris titulum, sive virtutis aut laudis, sed gentile fuisse ait: eo, quod a progenie Cnei Pompeii Magni, quem ab uxore Cornelia Metella Pia cognomen Pii assumisse, inque posteros suos propagasse finxit, Antoninus ei descendisse crederetur. Sed hac novissima,

Spanb. T. inque solo tanti Viri ingenio nata opinione omnino rejecta, *Ill. Spanhe-
II p. 434.* mius libentius amplectitur, Pii cognomen Antonino a clementia adhæsse.

Populo nempe pater erat, manusque a sanguine puras continuit, quantum quidem in ipso stetit. Bella plura per duces feliciter gessit: quibus tamen defendit solum, non offendit. Plurima autem exterarum quoque gentium dissidia sola sua auctoritate composuit. Porrepta ipsi per S. Justinum Martyrem apologia pro Christianis, his quoque benignus erat: immo pœnas in illos statuit, qui fidelibus, quia tales erant, fidei nimirum causa modestiam criminis inferrent. Hadriani mandatum, ut M. Aurelium adoptaret, diligenter executus, lenta tandem febri confectus, morte suavissima obiit, ac velut per somnum, An. æt. 72. imper. 23. Chr. 161.

VIII. P. Hic denum eximie laudas, gratissimum mihi tam boni Principis vultum, in pluribus apud me numis conspicuum, reddis. *TULL.* Supereft jam, ut qua ratione in Aversa nomen *Caesaris* capiti M. Aurelii adjectum sit, te uberioris doceam. Memineris vero, quod alias dixi, nomen *Caesaris*, quod a Julio propagatum, ad usque Neronem gentile erat, non imperantibus tantum, sed & omnibus, quos sive natura, sive adoptione filios habuere primi illi Augusti, immo & nepotibus eorum tributum, a Galba deinde, ac cæteris Augustis, splendoris causa ac dignitatis,

Spanb. T. retentum. Neque vero ipsi solum hoc nomen retinuere, sed & pariter *II. p. 349.* Liberis suis, sive in imperii successionem quomodounque a se designatis, continuo datum est, ut eam, qua sive re vera prognati, sive in quam adoptione adlecti sunt, stirpem illico proderent. Sic Galbam, cum nec dum Romanum advenisset, accepto de cæde Neronis nuncio, statim accepisse

DIALOGUS VI. PART. I.

45

se CAESARIS appellationem, docet Suetonius : quemadmodum de eodem & Florus testatur, adoptato a se Pisoni statim Cæsaris nomen impertiisse, ut ea nominis maiestate, quod egerat, Iuculentius testaretur.

Sueton. In
Galbae. 1 r.
Florus Lib.
III. c. 4.

IX.

Vitellius quidem, qui ipse Casar dici noluit, etiam in numo, qui ejus Liberos exhibit, hoc nomen non sustinuit, sed scribi jussit : LIBERI IMP. eratoris. GERMAN. ici, cum Augusti, atque Tiberii tempore legatur in numis : C. ahus. ETL. uicus CAES. ares. item Germanicus Caes. Dru-
fus Caes &c. Cæteri porro Augusti, quibus adhuc privatis filii erant, Galbam potius imitati, mox, ut ipsi a Senatu, sive militibus Imperatores sunt dicti, statim Liberos suos, quandoque & fratres, Caesares dixerunt : id quod siebat, vel deferente quandoque senatu, vel annuente, alias vero eodem penitus quoque inconsulto. Sic Helvius Pertinax filium Pertinacem, sic Septim. Severus filios Caracallam & Getam, sic Jul. Maximinus filium Maxi-
mum &c. illico Caesares appellarent. Erat tamen sic tributum Cæsaris no-
men infra nomen Augusti : immo de Domo posteriorum Augustorum na-
tos vel adoptione in eam adsertos ab imperantibus eorum Patribus, qui
soli Augusti dicebantur, discrevit. Unde, licet nomen quoque Impera-
toris, ut supra in numo Vespasiani videras, Tito Caesari filio natu majori sit
datum, ac, Plinius testimonio, alias quoque adducto, tibi constet, Trajanum a Nerva adoptatum, mox Caesarem, mox Imperatorem &c. omnia pari-
ter vivente Nerva fuisse, quoniam nimirum ambo non in imperium solum
designati, sed ejus actu participes sociique adlecti sunt : neuter tamen eo-
rum Augustus Patribus viventibus scribitur a quopiam, vel in numo lau-
datur. CAESARIS vero nomen in Patribus imperantibus præire solet,
& sequi nomen Augusti, ut : CAES. vel IMP. CAES. TRAJANUS AUG. in iis vero, qui imperio destinati solum erant, ultimo loco est ut in
tuo v. g. numo : AURELIUS CAES. Labente imperio addebatur : N.
aut NOB. illissimus. CAESAR. Hæc denuo III. Spanhem infinitis testi-
moniis roborata doctrina est, brevissime a me contracta, ne putas, per-
inde olim nomina Augusti Imperatoris ac Cæsaris promiscue usurpata fuil-
se, ut nostris hodie Monarchis jam unum, jam alterum pro libitu tribui-
mus : sed ut Caesarem imperantem, Caesarem imperio designatum, &
Caesarem e Domo Augusta progenitum discernere noveris.

PUB. Quæ gnaviter monuisti, sane in numis atque historia Quiri-
tum probe attendenda, nulla mihi oblivio auferet. Verum tam cum M.
Aurelium juvenem ac Caesarem jam viderim, cur eum, quamvis a te Au-
gustum iterum pictum, in Tabulam alteram differs, hanc vero primam
cum Numo L. Veri concludis? TULL. Quia videlicet M. Aurelius im-
perium suum longe ultra Verum produxit. PUB. Nodum implicas :

X.

quem ut explices iterum, oro. An *M. Aurelium*, ab *Antonino* jam Caesarem dictum & imperio designatum, nihilominus *Verus*, & si sic quidem, quam ob causam prævenit? *TULL.* Minime quidem: ambo simul imperare, & quia summa insuper concordia, Romanis cæterisque omnibus tam novum pariter tamque jucundum id erat spectaculum, ut multi Scriptorum, ab hac Augusta Concordia Epocham novam æramque ordirentur, i. e. annos, Fastosque ab ea numerare occiperent.

XI.

Hadrianus Imp. quod supra audisti, ipse ex Ælia gente, prius ad optaverat *L. Verum*, dictum abinde Ælium Caesarem, hocque statim defuncto, *Antoninum Pium*, eo tamen pæsto ut hic rursum *M. Aurelium*, filium *Antonii Veri*, adoptaret. Obtemperavit *Antoninus*, denuo autem *Aurelio* mandans, novam *L. Veri*, qui filius erat Ælii Caesaris ab *Hadriano* primum adoptati, in filium assumptionem. Parentis porro voluntati in tantum obsecutus est *M. Aurelius*, ut *L. Verum* non modo Caesarem diceret, sive, quod idem erat, imperio post se designaret, sed statim secum Imperatorem, secum Augustum crearet: quare ambo, nulla inter se provinciarum facta divisione, uno sedentes in solio, unum imperium, uniformi quadam maiestatis potestatisque communione, gubernabant. Uterque Philosophus fuit: *M. Aurelius Stoicæ sectæ*, adeoque moribus castigatissimis, contra vero *L. Verus Epicureæ*, voluptatibus unice deditus. Unde hic totidem vitiis imperium foedavit, quot *M. Aurelius* virtutibus illud ornavit. Sed *M.* non desstitut, foeda fratri, immo filii sui perpetuo summa vita honestate obtegere: *Verus* id omnium laudabilissime præstítit, quod nihil saltem eorum, quæ imperii fuerant, præter *Marci* consilia fusciperet, sive ediceret. Parthis insurgentibus, atque Armenia Rege ejecto occupantibus, *Verus* cum exercitu a *Marco* eis obviam missus est: hæsit vero in Syria genio indulgens, ac ducibus bellum commisit, ita prospere atque ex animi sententia ab iis confectum, ut Parthi succumberent, Armenia Regem suum ejectum denuo acciperet. Quare *Verus* triumphum agens, cognomina *Armeniaci*, *Parthici*, *Maximi* tulit: in quorum communionem etiam *Marcum* libenter admisit. Deinde bello Marcomannico, ac peste insuper truculentâ Romanos urgente, ambo Imp. simul in hostem movebant: *Verus* tamen eo in itinere vel lue, vel apoplexia, subito interiit, A. æt. 42. Imper. II. Num ejus fere obvii.

XII.

Tab. I.

N. XVII.

Tab. II.

Num. I.

PUB. Capio jam numi mei ærei magni Legendam, quæ caput Veri laureatum ita circumstat: *Lucius. VERUS AUGUSTUS. ARMENIACUS PARTHICUS MAXIMUS. TRIBUM. PROTEST. VLTUM. IMPERATOR.* IIII. tum. Neque differunt Numi alterius, qui est primus Tab. tuæ II. dæ, elogia, præterquam, quod Trib. Pot. XXI. notetur, Capite interim *M.*

Aure.

Aurelii itidem laureato ibi comparente. TULL. Nimirum *Marcus*, defuncto *Vero*, pluribus adhuc annis supervixit, eodem, quo capit, laudabili semper vitae tenore, summaque in Rempublicam aequitate, atque clementia: quibus nec crebræ atque insignes victoriae defuere. Harum princeps fuit de Marcomannis, ubi rebus angustissimis Legionis cuiusdam Christianæ preces in barbaros luculenta fulmina promeruerunt. Unde *Marcus*, patris sui *Antonini* imitatione, in eos, qui fideles fidei causa accusarent, ignis pœnam decrevit. Æmulum passus est Avidium Cassum, Syriae Praefectum: quem tamen sui e medio fustulere. Gravi autem cum morbo confictatum *Marcum* degeneres *Commodi* filii sui mores acerbius multo pupugerunt: quibus immortuus apud Vindobonam, quæ modo Vienna Austria dicitur, An. æt. 59. imper. 19. Chr. 180. præclarum post se Ethicam, quam adhuc utliter legimus, reliquit.

PUB. Novum, ut video, Alexandrum Roma parturiit in *Commo*-XIII. do: ejus siquidem numus æreus medius in *Adversa* quidem Caput illius pelle tectum leonina præ se fert, additis elogiis: *L. ucinus*. *AELius*. AURE- Tab. II. *L. uis* COMMODUS AUG. *uslus* Pius. FELIX. nisi postrema me fallant. Num. II. TULL Eximie legisti. PUB. *Aversa* intra sertum e lauro clavam Herculis stantem habet, quæ, hanc Inscriptionem tribus lineis constantem dividit: HERCULI ROMANO AUGUSTO. *Senatus*. *Consulto*. TULL. Erat *Commodus*, quod illico dixi, optimi parentis *M. Aurelii* pefsimus ac degener filius, &, ut verbo dicam, morio in folio. A morte Patris in castris Pannoniæ bellum Marcomannicum per duces feliciter gerens, hostibus prope confectis pacem ultro dedit, ut genio servire licet. Romam redux, atque hæres virtutum patriarchum creditus, Caligulae, Neronis, Domitiani Lupanaria, theatra, & latrocinia potius restituit. Cum Britannos ducum virtute repressisset. Herculem induit, leonis pellem pro vestibus sumens: in theatra porro cæcos, cludos, luscios, luxatosque ingenti numero coegit, ad eos cum clava ingressus. Et se quidem ab iis levissima fungorum nube impeti voluit, ipse vero validis clavæ ictibus omnes prope per risum occidit, victoris in morem abinde domum reversus. Senatum totum imperii sui decursu morti sigillatim adduxit: donec luctatore subornato occisus sit ipse, hostisque dictus, atque tractus per plateam, Tiberique immersus An. æt. 32. imperii fœdissimi 13. Chr. 193. Dum viveret, se *Herculem Romanum*, Romam porro a nomine suo *Commodianam* voluit appellari.

PUB. Ingens hoc optimi patris, Augustique Imperii probrum, in aliis XIV. numis, quos teneo, plerumque hæc nomina habet: *Marcus*. COMMODUS ANTONINUS Pius. FELIX AUG. *uslus*. BRIT annicus. Pater

ter. P. atria. TULL. Ut videlicet fœda scelera sua bellis nominibus tegeter Marcoque partem, Antonino Pio avum, Augusto Caesarem referret, & addito Felicis elogio supra hos omnes se extolleret. Sane nomen Antonini pari arrogantia ille, pluresque Successorum, assumere qua omnes Imp. nomen Cesaris, atque Augusti, quia celebre erat, charumque in populo. Pi, ac felicis elogia labentis postea imperii adulatio omnibus sine discrimine Principibus obtulit: ut dulcis saltem illius, qua erat Antoninus Pietatis atque Felicitatis, quam omnes cupiebant, sive spes, sive recordatio demulceret. Numi Commodi ubique obvii.

DIALOGUS VII.

De

Numis HELVII PERTINACIS,
& qui ei successerant usque ad GOR-
DIANUM III.

TULLIUS.

I. **D**efuit jam series tua, optime Publi, & in singulis, qui sequuntur, Augstis rarer fit: quod euidem Arculæ tuæ magis interest, atque nostræ hujus Exercitationis. Satis etenim haec tenus exemplorum. Vidiisti jam capita nuda, laureata radianti corona incincta: pleraque insuper omnia, quæ latinis in numis occurunt, elogia promte & alacriter legis: vim insuper ac pondus eorum affatim ex me didicisti. Nihil ergo *Adversis* te deinceps magnopere morabitur, quam forsitan *Prænomina*, atque *Nomina*, literis duntaxat, aut syllabis initialibus descripta: quorum tamen causa opus non est, ut singulos tibi numos depingam. Pererudit *Patarolii* saepe tibi laudatam *Seriem Augstorum Ec.* libellum percommode sume in manus, ubi nitidissimas *Adversarum* imagunculas habes, *prænomina* ac *nomina* omnia, brevissimamque singulorum historiam, *Uxores* insuper ac *Liberos*, unacum *Tiraninis* imperium affectantibus, gratissimo compendio leges. Cum tibi, tum meis haec tenus e Dialogis disces, qui flores ex historia alias prolixa præ cæteris legendi. Nostri quam tempori ego consulere debeam, ac propterea cavere, ne, quod præter institutum foret, & ipse volumen conficiam